

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 16948-11-20 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט אודי הקר

תובעים

יונה שורץ
ע"י ב"כ עו"ד נדב עניא

נגד

נתבעים

1. טרייד מארק אודיו בע"מ
2. אביעד בוורסקי
3. יעקב שלמה יוסיפוביץ'
ע"י ב"כ עוה"ד סער גרשוני, אמיר גופר ואיציק ויצמן

מעמד. כינוי צד ג'

פסק דין

1

2

תביעה כספית לפיצוי סטטוטורי בגין הפרת זכות יוצרים. 50,000 ש"ח סכומה.

3

4

רקע ותמצית טענות הצדדים:

1. לטענת התובע, במהלך השנים 2014-2018 הוא ביצע פרויקט קידום אתר אורגני (SEO) עבור

אתר "ג'נרלטק" שכתובתו www.generaltech.co.il. אתר זה הציע למכירה, בין היתר,

מקרנים, מדפסות ומוצרי חשמל שונים. במסגרת התקשרותו עם ג'נרלטק, היה התובע אחראי

לפעילות השיווק הדיגיטלי וקידום האתר ומוצרי החברה באינטרנט. כחלק מעבודתו, כתב

התובע תכנים שיווקיים למוצרים שונים שפורסמו ונמכרו על ידי החברה באתר האינטרנט.

באתר החברה צוין, כי זכות היוצרים בתוכן השיווקי שייכת לו בלעדית.

2. הנתבעת 1 (להלן: "הנתבעת") היא חברה פרטית העוסקת בסחר בציוד אודיו, וידאו וכיו"ב.

הנתבעת מפעילה את אתר האינטרנט המסחרי "TM audio" שכתובתו www.tmaudio.co.il.

הנתבעים 2 ו-3 הם הבעלים של הנתבעת ומנהליה בפועל.

3. לטענת התובע, ביום 23.6.20 הוא גילה כי באתר האינטרנט שמפעילה הנתבעת, השתמשה

הנתבעת ב"יצירה" שכתב עבור האתר של חברת ג'נרלטק. היצירה המדוברת היא תוכן שיווקי

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 20-11-16948 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 למוצר "מקרן אופטומה HD142X" המוצע למכירה באתר האינטרנט של ג'נרלטק (נספח 1
- 2 לתצהיר התובע - להלן: "היצירה").
- 3 4. התובע טוען, כי הנתבעים העתיקו את היצירה כלשונה בשיטת "העתק הדבק" ופרסמו אותה
- 4 באתר שלהם לצרכים מסחריים, תוך פגיעה בזכות היוצרים שלו ובזכותו המוסרית. לטענתו,
- 5 ההעתקה והפרסום שביצעו אף חיבלו בעבודתו וגרמו לו נזק רב בגינו הוא זכאי לפיצוי. עם זאת,
- 6 התובע העמיד את תביעתו על סך 50,000 ש"ח - כפיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק.
- 7 5. התובע מצביע על דמיון רב, שאינו יכול להיות יד המקרה, בין המפרט הטכני שהוא כתב
- 8 ביצירתו לזה שפורסם באתר האינטרנט של הנתבעת. לאחר ששלח לנתבעת מכתב התראה זו
- 9 הסירה את הפרסום ויש גם בכך ללמד כי הנתבעת הכירה בכך שהעתיקה את יצירתו.
- 10 6. מנגד טוענים הנתבעים, כי תיאוריו של התובע בדבר פועלו הרב הם דמיוניים. בחינת ה"יצירה"
- 11 מלמדת, כי מדובר למעשה בתיאור המפרט הטכני של מקרן - מפרט אותו מקבל כל יבואן, ספק
- 12 או בעל חנות מקוונת מהיצרן של המוצר, בשפה האנגלית. עבודתו של התובע, ככל שנעשתה על
- 13 ידו, הסתכמה בתרגום חופשי של המפרט הטכני מאנגלית לעברית. לטענתם, אין המדובר כלל
- 14 ב"יצירה" החוסה תחת הגנת חוק זכות יוצרים.
- 15 7. מוסיפים הנתבעים, כי התובע כלל לא הוכיח שהוא בעל הזכויות ביצירה ולא הציג כל ראיה
- 16 לכך שהוא זה שיצר את היצירה.
- 17 8. גם אם היה מדובר ב"יצירה" כהגדרתה בחוק זכות יוצרים, וגם אם היה מוכיח התובע כי הוא
- 18 בעל הזכות ביצירה, הרי שעסקינן לכל היותר ב"יצירה נגזרת" בהתאם להוראות סעיף 16 לחוק
- 19 זכויות יוצרים, המחייבת את אישורו של היוצר המקורי - במקרה זה, יצרן המוצר. התובע לא
- 20 הציג כל אישור כזה ולכן פעולותיו לתרגום המפרט הטכני והשימוש שעשה בו מהווים הפרה של
- 21 חוק זכות יוצרים ויש לדחות את התביעה גם מטעם זה, בהתאם לעיקרון לפיו מעילה בת עוולה
- 22 לא תצמח זכות תביעה.
- 23 9. מכל מקום, לטענת הנתבעים, הם כלל לא העתיקו את היצירה אלא תרגומו את המפרט בעצמם.
- 24 השוואה בין שני הטקסטים מלמדת כי ישנם הבדלים בנוסח המפרט הטכני אליו מפנה התובע
- 25 אל מול המפרט הטכני שהם פרסמו. התובע אף לא הציג ראיה לכך שפרסם את "היצירה" לפני
- 26 שזו פורסמה באתר האינטרנט של הנתבעת וממילא אם הם פרסמו את המפרט קודם לפרסום
- 27 היצירה על ידי התובע, הם לא יכלו להעתיקה.
- 28 10. מוסיפים הנתבעים כי יש לדחות על הסף את התביעה נגד הנתבעים 2 ו-3 שכן כתב התביעה
- 29 אינו מגלה כל עילה נגדם, מלבד הטענה כי הם בעלי מניות ומנהלים בפועל של הנתבעת. לאור
- 30 האמור, טוענים הנתבעים כי התובע לא זכאי לכל פיצוי ויש לדחות את התביעה במלואה.

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 20-11-16948 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

11. משלא הצליחו הצדדים להגיע להסכמות הוגשו תצהירי הצדדים. התובע הגיש תצהיר (ותצהיר משלים) מטעמו ומטעם הנתבעים הוגשו תצהירי הנתבעים 2 ו-3. משנחקרו הצדדים והוגשו סיכומי הצדדים בשל התיק להכרעה.

4 דין והכרעה:

12. דין התביעה להתקבל בחלקה. מצאתי כי התובע הוכיח (ברמה הנדרשת בהליך אזרחי) את טענתו כי הנתבעים הפרו את זכות היוצרים ביצירתו, אולם בנסיבותיו של מקרה זה מצאתי לפסוק לטובתו פיצוי על הרף הנמוך (מאד).
13. כמצוות מחוקק המשנה בעניין תביעות המתבררות בסדר דין מהיר. אנמק מבלי להידרש לטענות שאינן נדרשות לצורך הכרעה בתיק, לטענות המהוות הרחבת חזית ולטענות שנוגחו בסיכומי הצדדים.
14. אדון תחילה (בקצרה) בשאלה האם המפרט הטכני שכתב התובע הוא "יצירה ספרותית" מוגנת" על פי חוק זכות יוצרים, תשס"ח – 2007 (להלן: "החוק" או "חוק זכות יוצרים") בתוך כך אבחן האם התובע הוכיח כי הוא בעל הזכות ביצירה; לאחר מכן אבחן האם התובע הוכיח שהנתבעים העתיקו את היצירה; עוד אדון בטענות הנתבעים בדבר היותה של היצירה "יצירה נגזרת" כהגדרתה בחוק וההשלכה של טענה זו ולבסוף אדרש לשאלת גובה הפיצוי לו זכאי התובע בנסיבות העניין ולאחריות הנתבעים 2 ו-3.

17

18 המפרט הטכני מהווה "יצירה מוגנת" החוסה תחת הגנות החוק

15. סעיף 4 לחוק זכות יוצרים קובע כי: "זכות יוצרים תהא ביצירות אלה: יצירה מקורית שהיא יצירה ספרותית...." בענייננו עסקינן ב"יצירה ספרותית" (ועל כך בקצרה להלן) שיש לבחון האם היא "מקורית" כהגדרתה בחוק. לפיכך, בנוסף לנטל המוטל על התובע להוכיח כי הוא היוצר של היצירה או בעל הזכות בה (להלן: "מבחן המקור") עליו להוכיח כי עסקינן ביצירה "מקורית" כהגדרתה בחוק.
16. שאלת מקוריותה של יצירה נדונה רבות בפסיקה והלכות אלו תומצתו בת"א 68160-05-19 פי.אס.די.אס. יזמות נ' אלקטרה מוצרי צריכה (10.10.19) (להלן: "עניין אלקטרה"), כך: "שני תנאים מצטברים עומדים לשם בחינת קיומה של מקוריות – השקעת משאב אנושי כלשהו (דוגמת זמן, כישרון או ידע) ויצירתיות. הרף שנקבע לשניהם הינו מינימאלי (ע"א 513/89 Interlego A/S נ' Exin-Lines Bros. S.A, (09.06.94); ענין קימרון, פסקה 11; ע"א The FA Premier League 8485/08 נ' המועצה להסדר ההימורים בספורט, פסקאות 25 – 38 (פורסם בנבו, 14.03.10) [עניין המועצה]; ע"א 8822/15, 8742/15 אסטרולוג הוצאה לאור

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 20-11-16948 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- נ' שרון רון (שטיבלמן), פסקה 33 לפסק-דינו של השופט י' אלרון, השופטים מ' מזוז, א' שהם עמו (פורסם בנבו, 03.12.17) [עניין אסטרולוג]. בהתייחס ליצירות נקבע, כי אין מדובר במדד כמותי, אלא במדד הנוגע לטיבה ואיכותה של היצירות: 'היצירה חייבת לשאת בחובה חותם כלשהו – גם אם לעיתים מזער – של המחבר או המלקט. היא חייבת להיות "פרי עמלו הרוחני של היוצר" [...] ולשקף למצער "רמה נמוכה ביותר של ביטוי אישי"' (עניין המועצה, פסקה 31); 'דרישת היצירות נתחמה בפסיקה על דרך השלילה, באופן שבו היצירה לא חייבת להיות חדשנית ביחס ליצירות קיימות; די ביצירות מועטה ואף חסרת ערך כדי לספק את תנאיו של מבחן זה' (עניין אסטרולוג, שם. בסוגיה זו ראו גם: גרינמן, כך א, בעמ' 90 – 99).
17. מכאן שעל מנת לבחון האם היצירה מושא הליך זה היא "יצירה מוגנת" החוסה תחת הגנת החוק, יש לבחון שלושה מבחנים מצטברים: "מבחן המקור" – בו אבחן האם "היצירה" נוצרה בידי התובע והאם הוא בעל הזכות בה; "מבחן ההשקעה" – בו אבחן את מידת ההשקעה של התובע ביצירה, וכל שעל התובע להוכיח הוא כי השקיע השקעה מינימאלית של משאב אנושי כלשהו ביצירתה; ו- "מבחן היצירות" – בו אבחן האם התובע הוכיח תרומה אינטלקטואלית כלשהי ליצירה. בהקשרים אלו נקבע, כי על היצירה להיות "פרי מאמץ, כישרון והשקעה של המחבר, שיקנו לה אופי שונה משל החומרים שמהם עוצבה". (ע"א 7996/11, סייפקום בע"מ נ' עופר רביב (18.11.13) (להלן: "עניין סייפקום").
18. עוד נקבע בפסיקה לעניין "מבחן היצירות", כי אין מדובר ברף גבוה במיוחד עבור היוצר, כך שלעתים "יהיה די ביצירות מועטות ואף חסרת ערך" (עניין סייפקום לעיל, וכן ע"א 513/89 Exin-Lines Bros. S.A נ' Interlego A/S, פ"ד מח(4) 133, 173 (1994). ראו גם: ע"א 360/83 סטרוסקי בע"מ נ' גלידת ויטמן בע"מ, פ"ד מ(3) 340, 346 (1985); טוני גרינמן "זכויות יוצרים" (מהדורה שניה, 2008) 90; ע"א 2790/93 Eisenman נ' קימרון (30.08.00); ע"א 8485/08 The FA Premier League נ' המועצה להסדר ההימורים בספורט (14.03.10) (להלן: "עניין המועצה להסדרת הימורים"); ע"א 8742/15 אסטרולוג הוצאה לאור נ' שרון רון (שטיבלמן), (03.12.17)).
19. כמפורט להלן, מצאתי כי התובע עמד בנטל המוטל עליו להוכיח כי עסקין "ביצירה מוגנת" וכי עמד בשלושת המבחנים האמורים.

מבחן המקור

20. הטקסט שבמחלוקת הוא טקסט שיווקי הכולל תיאור פרטים טכניים של המוצר (המקור) – טקסט זה צורף כנספח 1 לתצהיר התובע. אולם, הטקסט אינו מכיל רק את הנתונים הטכניים שמפרסם היצרן, אלא יש בו גם תוספת של תיאור, שנועד לשם שיווק המוצר ולטענת התובע

בית משפט השלום בבתי ים

תאד"מ 20-11-16948 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 אף לקדם את המוצר במנועי החיפוש. מצאתי, כי התובע הוכיח (ברמה הנדרשת בהליך האזרחי)
- 2 כי הוא זה שהוסיף את התיאורים והוא זה שיצר את הטקסט.
- 3 21. התובע לא הציג את הטקסט המקורי שכתב עבור חברת ג'נרלטק ואף לא צירף לכתב תביעתו
- 4 את כל המסמכים שיכלו לתמוך בטענתו לעניין זה. בדיון ההוכחות ביקש התובע לצרף מסמכים
- 5 אלו אולם הנתבעים סרבו להצגתם (עמוד 3 לפרוטוקול, שורה 18 עד עמוד 4, שורה 8). עובדות
- 6 אלו פועלות לחובתו של התובע, שהינו בעל ניסיון בהגשת תביעות דומות (נגד חברות שונות)
- 7 ושהיה עליו לצרף את מלוא ראיותיו לכתב התביעה בהתאם לסדרי הדין בתביעה המתנהלת
- 8 בסדר דין מהיר. אולם מצאתי כי די בדברים שכן הוצגו על מנת להעיד על כך שהתובע יצר את
- 9 היצירה (הגם שלקחתי בחשבון את מחדליו של התובע בבואי לפסוק את הוצאות ההליך).
- 10 בהחלטתי זו התבססתי בעיקר על אלו:
- 11 22. ראשית – בתקנון האתר של חברת ג'נרלטק, בו פורסמה היצירה על ידי התובע (ומשם לטענתו
- 12 הועתק) נכתב, כי זכות היוצרים בתוכן השיווקי שבאתר שייך לתובע או לחברה בבעלותו (נספח
- 13 4 לכתב התביעה). בנסיבות אלו, קמה לטובת התובע החזקה שבסעיף 1(1) לחוק, לפיה:
- 14 **"מופיע על היצירה בדרך המקובלת שמו של אדם כיוצר היצירה, חזקה היא שאותו אדם הוא**
- 15 **יוצר היצירה; החזקה האמורה בפסקה זו תחול גם לעניין שמו הבדוי של אדם, ובלבד שזהותו**
- 16 **של בעל השם הבדוי ידועה בציבור".** הנתבעים לא הצליחו לסתור או להפריך חזקה זו.
- 17 23. שנית - התובע העיד, כי הוא זה שניסח את הטקסט עבור חברת ג'נרלטק. הוא עשה שימוש
- 18 בנתונים אותם פרסם היצרן (אותם קיבל מהחברה) והוסיף להם מלל ומילות תיאור, בין היתר
- 19 על מנת לקדם את האתר במנועי החיפוש. עדותו זו לא נסתרה ומצאתי לקבלה. הנתבעת אינה
- 20 חולקת על כך שהתובע הועסק אצל חברת ג'נרלטק ככותב תוכן שיווקי וכי מלאכתו הייתה גם
- 21 לכתוב מפרטים למוצרים על מנת לקדם במנועי החיפוש (ראו למשל: עמוד 12 לפרוטוקול,
- 22 שורה 36). עובדה זו אף עולה מאתר האינטרנט של חברת ג'נרלטק בו נכתב כי התובע **"אחראי**
- 23 **(כפרינסר) לפעילות השיווק הדיגיטלי וקידום אתר ומוצרי החברה באינטרנט, שיווק בערוצי**
- 24 **המסחר השונים ... כתיבת תוכן שיווקי ועוד"** (נספח 4 לכתב לתצהיר התובע).
- 25 24. שלישית – הנתבעים הצהירו והעידו כי שוחחו עם נציגי חברת ג'נרלטק ולא טענו כי בשיחה זו
- 26 נאמר להם שהתובע אינו בעל זכות היוצרים ביצירה. חזקה עליהם כי לו היו נאמרים הדברים
- 27 הם היו טוענים זאת ואף מבקשים לזמן את נציגי החברה לעדות. במהלך הדיון הנתבע 3 אף
- 28 הבהיר כי השיחה עם נציג ג'נרלטק הוקלטה (עמוד 12 לפרוטוקול, שורה 13) אולם השיחה לא
- 29 צורפה כראיה בתיק. גם עובדה זו משמשת לחובתם. עוד אעיר לעניין זה, כי הנתבע 2 טען כי
- 30 לא הוא, אלא הנתבע 3 קיים את השיחה עם נציג ג'נרלטק (עמוד 12 לפרוטוקול, שורה 6) אולם
- 31 בתצהיר הנתבע 3 לא צוינה השיחה בעוד בתצהירו של הנתבע 2 נכתב כי הוא שניהל את השיחה
- 32 עם אותו נציג: **"לאחר קבלת כתב התביעה פניתי טלפונית לבעלי חברת ג'נרל-טק..."** (סעיף
- 33 17 לתצהיר הנתבע 2).

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 20-11-16948 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

מבחן ההשקעה

- 1
25. אשר למבחן זה, כאמור הפסיקה קבעה שדי בכך שהיוצר יוכיח שהשקיע משאב כלשהו (עניין אלקטרה לעיל והאסמכתאות שם): "שני תנאים מצטברים עומדים לשם בחינת קיומה של מקוריות – השקעת משאב אנושי כלשהו (דוגמת זמן, כישרון או ידע) ויצירתיות. הרף שנקבע לשניהם הינו מינימאלי".
26. כאמור, התובע הצהיר כי השקיע משאבים לשם עריכת הטקסט וכי אף שולם לו שכר עבור עבודתו זו. הנתבעים לא הפריכו עדות זו ומצאתי לקבלה. גם עיון ביצירה עצמה מלמד כי התובע נדרש להשקיע בה משאב אנושי מינימאלי.
27. אוסיף, כי לטענת הנתבעים (אותה דחית) הנתבע 2 הוא שערך את הטקסט שלטענת התובע הועתק, והוא שהשקיע משאבים לשם כך. מכאן שאין מחלוקת שנדרש משאב אנושי מצד היוצר על מנת ליצור את הטקסט שביצירה.

12

מבחן היצירתיות

28. כאמור לעיל, מבחן היצירתיות אינו מצריך מהיוצר להוכיח כי יצירתו היא יצירתית במובן של חדשנות. כל שעל היוצר להוכיח הוא, כי היצירה נושאת חותם כלשהו של המחבר, גם אם מזערי, ולשקף "רמה נמוכה ביותר של ביטוי אישי" (ראו עניין אלקטרה לעיל, עניין מועצת ההימורים לעיל והאסמכתאות שם).
29. במקרה זה, התרגומים עומדים בקריטריון זה. התובע הוכיח חותם אישי "מזערי" ולפחות רמה נמוכה של "ביטוי אישי". לפיכך התובע עמד אף במבחן זה.
30. אוסיף לעניין זה, כי אומנם חלק ניכר מהטקסט ביצירה הוא תרגום של נתונים טכניים שלגביהם ניתן לקבל את הטענה שאין המדובר ב"יצירה מוגנת", אולם לנתונים אלו התלוו תיאורים שונים, לצרכי שיווק, שבהם יש ביטוי אישי של התובע, גם אם לא ברף הגבוה.
31. הנתבעים הציגו מפרטים טכניים אחרים, באתרים שונים, של המקרן ושל מוצרים דומים. אומנם ניתן למצוא דמיון בין הטקסטים השונים ואין לתמוה על כך, שכן כולם מתארים את אותו מוצר (או מוצר דומה) ומבוססים על ההגדרות הטכניות של המוצר שפורסמו על ידי היצרן. אולם, הטקסטים השונים אינם זהים לחלוטין ויש בכך ללמד דווקא על הביטוי האישי ועל היצירתיות (כמשמעה בחוק) של כל אחד מהיוצרים.
31. הגם שעסקינן בתיאור עובדתי של נתוני מקרן, ישנם דרכים שונות לתאר נתונים עובדתיים אלו. בחירת התובע לתאר את המוצרים בדרך מסוימת ובחירתו לעשות שימוש במילים מסוימות דווקא, החלטותיו בבירור המילים והסדר בו תופענה מצריכות מחשבה והשקעה, לפחות ברמה מינימאלית, הנדרשת להוכחת יצירתיות. בחירת התובע בתיאורים המתייחסים לאופן השימוש

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 20-11-16948 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 במוצר, ניסוחיו הספציפיים ואוצר המילים בו בחר לעשות שימוש – מביאים לייחוד היצירה
- 2 ומזכים אותו בהגנת החוק ולא מצאתי לקבל את טענות הנתבעים כי עסקינן ביצירה הניתנת
- 3 לביטוי בדרך אחת בלבד (ראו לעניין זה ת"א (י-ם) 8152/06, מעבדות ים המלח בע"מ נגד ג'. דבלין. ג"י בע"מ (21/6/2009).
- 4
- 5 32. לאור כל האמור, מצאתי כי התובע הוכיח שהוא בעל זכות היוצרים במפרט הטכני שצורף
- 6 כנספח 1 לתצהירו וכי המפרט מהווה "יצירה ספרותית" כהגדרתה בחוק.
- 7 33. אעיר, כי בפסיקה נקבע שגם ספרות מסחרית, לרבות פרסומת, מוגדרת כ"יצירה ספרותית":
- 8 "אכן, טקסט שבפרסומת יכול להיחשב כיצירה ספרותית, אם הוא יצירה הראויה להגנה [...].
- 9 אך כדי שהיצירה תהיה ראויה להגנה כ"יצירה ספרותית", צריכה היא לתת ביטוי בכתב
- 10 לרעיון כלשהו, דל ככל שיהיה, וצריכה היא למקוריות ולמידת מה של מאמץ וכישרון" (ע"א
- 11 360/83 סטרוסקי בע"מ נ' גלידת ויטמן, לעיל); ע"א 1248/15 Fisher Price Inc נ' דורון –
- 12 יבוא ויצוא (31.8.17).
- 13 34. אולם גם אם לא היה מדובר ב"יצירה ספרותית" כהגדרתה בחוק, לאור טענת הנתבעים כי
- 14 עסקינן אך בנתונים טכניים (טענה אותה דחיתי), הרי שיש לראות ביצירה משום "לקט" של
- 15 "מאגר מידע או נתונים" כהגדרתו בחוק. סעיף 5(4) לחוק אומנם קובע, כי "עובדה" או "נתון"
- 16 כשלעצמם אינם מוגנים כזכות יוצרים, אולם דרך ביטויים מוגנת ותחול עליה זכות יוצרים.
- 17 מכאן שגם אם הייתי קובע כי עסקינן ב"לקט" - מאגר מידע או נתונים, לתובע זכות יוצרים
- 18 ביצירה, לאור האופן בו בחר להציג את הנתונים, בצירוף מילות התיאור שבחר לצרף לנתונים
- 19 אלו.
- 20

הנתבעים הפרו את זכות היוצרים של התובע

- 21
- 22 35. משקבעתי כי התובע יצר את היצירה וכי עסקינן ב"יצירה מוגנת", אבחן האם עמד הוא בנטל
- 23 להוכיח כי הנתבעים העתיקו את היצירה תוך הפרת זכות היוצרים שלו ביצירה.
- 24 36. הנתבעים טענו, כי הנתבע 2 הוא שיצר את היצירה בעצמו וכי לא העתיק או עשה שימוש כלשהו
- 25 ביצירתו של התובע. מצאתי לדחות טענה זו. אנמק.
- 26 37. ראשית – השוואת יצירת התובע (נספח 1 לתצהירו) ליצירת הנתבעת (נספח 2 לתצהיר התובע)
- 27 מלמדת על דמיון בין היצירות. דמיון שאינו יד המקרה. רוב רובה של יצירת הנתבעת זהה
- 28 לחלוטין ליצירת התובע. הן בבחירת המילים, לרבות מילות תיאור ומילים שאינן בבחינת
- 29 תרגום של המפרט של היצרן והן בסדר הבאת המילים ובסדר הבאת הנתונים. דומה כי די בכך
- 30 ללמד על העתקה.

בית משפט השלום בבתי ים

תאד"מ 20-11-16948 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 אין מחלוקת שלנתבעים הייתה גישה ליצירת התובע. הנתבע 2 אף העיד כי עשה שימוש
- 2 במפרטים שפורסמו ברשת האינטרנט על מנת לערוך את התרגום של המפרט לעברית (ועל כך
- 3 להלן) וממילא סביר שאף גילה בין המפרטים גם את המפרט של התובע.
- 4 די בהוכחת נגישות למסמך המקור ובהוכחת מידת דמיון בין היצירות השוללת אפשרות של
- 5 דמיון מקרי (כפי שהוכח במקרה זה) כדי להוכיח העתקה (ראו: ע"א 10242/08 **רבקה מוצפי נ'**
- 6 **רחל קבלי** (10.10.2012); ע"א 7996/11 **סייפקום בע"מ נ' עופר רביב** (18.11.13); גרינמן, כרך
- 7 ב, בעמ' 641-654).
- 8 38. שנית – הנתבעים הציגו מפרטים אחרים שפרסמו צדדים שלישיים למקרה זה וטענו כי אלו
- 9 דומים מאד ליצירת התובע. כאמור מפרטים אלו אינם זהים ליצירה של התובע באופן בו זהה
- 10 המפרט של הנתבעים ליצירה. עובדה זו תומכת במסקנה שהנתבעים העתיקו את היצירה.
- 11 39. שלישית – ביום 15.7.20 שלח ב"כ התובע לנתבעים מכתב התראה (נספח 6 לתצהיר התובע) בו
- 12 האשים את הנתבעים בהעתקת יצירתו. במכתב התשובה ששלח ב"כ הנתבעים לב"כ התובע
- 13 (נספח 7 לתצהיר) העלו הנתבעים שלל טענות, לרבות טענה לפיה לא הוכח שהתובע בעל היצירה,
- 14 אולם לא נטען כי מי מהנתבעים ערך את המסמך. טענה שהיה מצופה מהם לטעון אם כך היה.
- 15 יתרה מכך, בסעיף 6 למכתב נכתב: **"אם בכך לא די, הרי שבדיקה נוספת של אותו תוכן שיווקי,**
- 16 **שכאמור אינו אלא תרגום של המפרט הטכני מטעם היצרן, מגלה כי ישנם גורמים נוספים**
- 17 **אשר פרסמו באתריהם את המוצר הנדון... ומשכך אין כל ראייה לכך כי דווקא מרשך הוא**
- 18 **שביצע את תרגום המפרט הטכני הנדון ולא כל מאן דהו אחר"**. אם היו הנתבעים כותבים את
- 19 היצירה בעצמם (או כשיטתם "מתרגמים" את המפרט בעצמם) לא היו הם מעלים אפשרות
- 20 שאולי צד שלישי יצר את היצירה אלא כותבים שהם אלו שעשו זאת. אם בכך לא די, הרי שגם
- 21 בכתב ההגנה מטעמם לא טענו הנתבעים כי הם היוצרים של היצירה, אלא אך חזרו על הטענה
- 22 שבמכתבם.
- 23 40. רביעית - בתצהירו טען הנתבע 2, כי הוא זה שערך את המוצר. לטענתו הוא עשה שימוש בתיאור
- 24 המוצר ומפרט היצרן הכתובים בשפה האנגלית (אותם לקח מכמה מקורות ברשת האינטרנט)
- 25 תירגם את הטקסטים באמצעות תוכנת "Google Translate" ולאחר מכן ביצע התאמות על
- 26 מנת לתקן ולשפר את הטעון תיקון ושיפור (סעיפים 7 ו-8 לתצהירו). מצאתי לדחות גרסה זו
- 27 מכמה סיבות: 1- הנתבע 2 לא הצליח להציג התאמה בין הטקסטים שלטענתו תרגם למפרט
- 28 שפרסמה הנתבעת. בחקירתו, הנתבע 2 התקשה להפנות לטקסטים המקוריים (לטענתו) בהם
- 29 עשה שימוש והתקשה להסביר את עבודתו (עמוד 13 לפרוטוקול, שורה 3 עד עמוד 14, שורה
- 30 19); 2- הנתבעים אף לא הציגו את תוצאות התרגום של תוכנת "Google Translate" וממילא
- 31 לא הוכיחו דמיון בין תוצאות אלו ליצירה; 3- הנתבעים לא נתנו הסבר לכך שהתרגום שנטען
- 32 כי הנתבע 2 ביצע תוך הוספת תיקונים והתאמות זהה לטקסט של התובע וכיצד זה באופן
- 33 "מקרי" גם התובע וגם הנתבע 2 בחרו באותן מילים ואותם ביטויים ממש.

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 20-11-16948 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

41. הנתבעים טוענים כי התובע לא הוכיח שהוא פרסם את יצירתו קודם למועד בו הם פרסמו את יצירתם. לפיכך, ממילא לא הוכיח התובע (כך נטען) כי הנתבעים העתיקו את יצירתו, שכן הם לא יכלו להעתיק מסמך שטרם פורסם. מצאתי לדחות טענה זו. אומנם התובע לא הציג את מועד הפרסום (לטענתו כי זה מצוי בידי חברת ג'נרלטק אין באפשרותו לעשות כן) אולם התובע העיד, כי היצירה פורסמה בשנת 2018. עדותו זו לא נסתרה ומצאתי לקבלה. הנתבעים לא הציגו ראיה לכך שהם פרסמו את יצירתם קודם ליום זה, הגם שהיה בידם לעשות כן, וממילא לא הוכיחו כי פרסמו את היצירה קודם לפרסומה על ידי התובע. מכל מקום: בחינת כלל הראיות (כמפורט לעיל), הדמיון הלא מקרי בין היצירות, שלילת גרסת הנתבעים בדבר הדרך בה לטענתם ערכו את המסמך, הובילוני למסקנה כי התובע עמד בנטל המוטל עליו להוכיח שהנתבעים העתיקו את יצירתו.
42. הגם שהנתבעים לא טענו לעניין זה, אוסיף, כי עסקינן בהעתקת "חלק מהותי" ביצירה. "חלק מהותי" יכול שיהיה זעיר כמותית, כל עוד ניתן לראות בו עיקר מעיקריה של היצירה (ע"א 10242/08 רבקה מוצפי נ' רחל קבלי (10.10.2012)). אין ספק, כי הטקסט שהוסיף התובע הוא מהותי ביצירה ואף מהותי לצורך "קידום האתר". חלק זה הועתק על ידי הנתבעים ומהווה "חלק מהותי" ביצירתם.

16

17

טענת הנתבעים בדבר "יצירה נגזרת"

43. לטענת הנתבעים, התובע העתיק את יצירתו מהמפרט שפרסם היצרן ולכל היותר הוסיף לתרגום זה תיאור מקורי משלו. לפיכך הוא לכל היותר בעל זכות ב"יצירה נגזרת". משלא קיבל התובע רישיון מאת היוצר המקורי (היצרן) להעתיק את היצירה, לא קמה לו זכות תביעה, לאור הכלל לפיו "מעילת בת עוולה לא תצמח זכות תביעה". מצאתי לדחות טענה זו:
44. סעיף 11(6) לחוק קובע כי "יצירה נגזרת" היא "יצירה מקורית המבוססת באופן מהותי על יצירה אחרת כגון תרגום או עיבוד". על פי החוק יצירה נגזרת היא יצירה מקורית העומדת ברשות עצמה ומקנה לבעליה זכות יוצרים לגביה: "גם אם התובעות השתמשו לצורכי התרגום 'במידע שנלקח מיצרני המוצר או מגורמים אחרים' (כטענת הנתבעת בס' 15.1 לכתב ההגנה) אין בכך כדי להעלות או להוריד לעניינינו: כפי שנקבע בפסיקה 'העובדה כי "אבני הבניין", שהיו החומר שביד היוצר במלאכתו, הן נחלת הכלל, אין לה ולא כלום לשאלה אם קמה לו זכות יוצרים ביצירתו (ע"א 2790/93 Eisenman נ' קימרון, פ"ד נד(3) 817, פסקה 10 (30.08.00))" (עניין אלקטרה לעיל וראו גם גרינמן, כרך א', בעמ' 208 - 212, 315 - 317; כרך ב', בעמ' 518).
45. הפסיקה הכירה במתן זכויות יוצרים גם כאשר נעשית יצירה העושה שימוש בחומר קיים. ההכרה מצאה ביטוי עוד טרם חוק זכויות יוצרים, בע"א 360/83 סטרוסקי בע"מ נ' גלית

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 20-11-16948 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ויטמן בע"מ: ".... כל שנדרש הוא, שהיצירה לא תהיה מועתקת מיצירה אחרת, אלא שמקורה
2 יהיה ביוצרה, במחברה... כדי לבחון אם היצירה ראויה להגנה יש לראותה בכללותה, כשלמות
3 אחת. אם, למרות השימוש שעשה המחבר בנושא קיים, השקיע ביצירה די מאמץ וכישרון
4 עצמאיים משלו, שמקורם בו, תהיה היצירה מוגנת. ... כך המאמץ והכישרון הכרוכים
5 בליקוט, בסיסודור ובעריכה של נושא קיים, יכולים להספיק..... כל שינוי מעבודה קודמת,
6 שניתן להבחין בו, די בו אם השינוי הוא פרי מאמצו העצמאי של המחבר".
- 7 46. מכאן, שעבודת ליקוט, עריכה ותרגום, שיש בהם מאמץ וכשרון עצמאיים ואשר הוספו לה
8 תכנים מקוריים - תהיה "יצירה מוגנת", גם אם היא מסתמכת על יצירה קודמת. ראו לעניין
9 זה גם ת"א (ת"א-יפו) 1428/03 אייל לוי נ' גלריה גורדון בע"מ: "כאשר עסקין ביצירה
10 הנגזרת מיצירה ראשית (derivative work), כמו תרגום או עריכה, הרי שגם יוצרה של
11 היצירה הנגזרת זכאי לזכות יוצרים בה, אם הושקע בה די מאמץ וכישרון. כלל זה חל גם על
12 עבודת עריכה של יצירה קיימת, שכוללת תיקונים, תוספות ושיפורים, כפוף לקריטריון של
13 מאמץ וכישרון".
- 14 47. אך בכך לא די. כאמור, יצירתו של התובע (מפרט טכני) מורכבת משני חלקים הניתנים להפרדה
15 – הנתונים הטכניים שאינם מהווים יצירה ואינם מוגנים בחוק, והחלקים התיאוריים שהוספו
16 על ידי התובע שמצאתי כי הם מהווים "יצירה מוגנת". על מנת להוכיח את טענתם, היה על
17 הנתבעים להוכיח, כי התובע העתיק מהיצרן ללא קבלת רשות, מלל המהווה "יצירה" ולא רק
18 נתונים טכניים (שכן על נתונים גרידא אין משתרעת הגנת זכות היוצרים). זאת הנתבעים לא
19 הוכיחו (ואף טענו ההפך) ממילא לא הוכח שגם אם יצירתו של התובע היא יצירה נגזרת היא
20 מהווה יצירה מפרה.
- 21 48. מכל מקום, גם אם אקבל את טענת הנתבעים כי יצירתו של התובע היא "יצירה נגזרת"
22 כהגדרתה בחוק, וכי התובע היה צריך לקבל את רשות היצרן כדי לתרגם את הנתונים הטכניים
23 שבמפרט (טענה אותה דחית), אין בכך לגרוע מההגנה המוקנית ליצירתו של התובע (הגם שאין
24 חולק כי התובע לא קיבל את רשותו של היצרן).
- 25 49. על פי סעיף 47 (6) לחוק וסעיף 11(6) לחוק, עשיית שימוש ביצירה, ללא היתר של בעל הזכות
26 בה, גם לשם יצירת "יצירה נגזרת", מהווה הפרה של זכות היוצרים של בעל הזכות המקורית
27 (וראו גם ת.א. (מחוזי-ת"א) 1639/08 בית שוקן להוצאת ספרים בע"מ נ' פרופ' דן לאור).
- 28 50. עם זאת, אין בהפרה זו כדי לשלול את קיומה של זכות היצרים ב"יצירה הנגזרת" ואין בכך
29 להתיר לאחרים להפר את זכותו של בעל "הזכות הנגזרת". סעיף 16 לחוק אינו מונה את הסכמת
30 הבעלים כמרכיב נדרש בהכרת זכות היוצרים של יוצר "היצירה הנגזרת".
- 31 51. למעלה מן הצורך אוסיף, כי איני סבור שבנסיבות אלו יש לעשות שימוש בכלל של "מעילה בת
32 עוולה לא תצמח זכות תביעה". אני סבור, כי יש לצמצם את השימוש בכלל זה, מקום בו מי
33 שטוען לתכולתו הפר בעצמו את זכות היוצרים (הן ביצירה הנגזרת – לטענתו – והן ביצירה
34 המקורית – לטענתו) לטובת עשיית צדק בין הצדדים, על בסיס שיקולי צדק ואשם הדדיים. אני

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 20-11-16948 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 סבור שקבלת טענה זו בנסיבות אלו מנוגדת לתכלית החוק ולמגמת הפסיקה ואף תפגום
2 בהרתעתם של אלו השוקלים אם להעתיק יצירות בעתיד (ראו לעניין זה פרופ' א' פישמן אפורי,
3 "היצירה הנגזרת בדיני זכויות יוצרים", עמ' 467).
4 אוסיף, כי יתכן ויש מקום לקחת בחשבון את העובדה שיוצר היצירה הנגזרת לא קיבל את
5 רשותו של היוצר לעשות שימוש ביצירה בפסיקת הפיצוי (בו נבחן גם תום ליבו של התובע).
6 52. כל זאת (כאמור) למעלה מן הצורך, שעה שלא הוכח כי התובע העתיק מהיצרן טקסט שאינו רק
7 נתונים טכניים ושעה שהחוק אינו מתנה את ההגנה על יצירה נגזרת בקבלת אישור היוצר
8 המקורי (מבלי לגרוע מזכותו של היוצר המקורי לתבוע את יוצר היצירה הנגזרת – במישור
9 היחסים שביניהם).

10

11

הפיצוי

12 53. התובע עתר לסעד של פיצוי ללא הוכחת נזק, בסכום של 50,000 ש"ח. סעיף 56 (ב) לחוק מפרט
13 רשימה לא סגורה של שיקולים אותם יש לקחת בחשבון בפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק:
14 "בקביעת פיצויים לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לשקול, בין השאר,
15 שיקולים אלה: (1) היקף ההפרה; (2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה; (3) חומרת ההפרה; (4)
16 הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט; (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה,
17 להערכת בית המשפט; (6) מאפייני פעילותו של הנתבע; (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע;
18 (8) תום לבו של הנתבע".

19 54. הרציונל העומד בבסיס ההסדר של פיצוי סטטוטורי, ללא הוכחת נזק, הוא הקושי שעשוי לעמוד
20 בדרכו של היוצר להוכיח את הנזק שנגרם לו עקב ההפרה והצורך בהרתעה מפני הפרת זכות
21 יוצרים גם במקרים בהם לא ניתן להוכיח נזק ממוני (ראו: ע"א 4600/08 האולפנים המאוחדים
22 בע"מ נ' ברקי פטה המפריס ישראל בע"מ). עם זאת, על הפיצוי לשקף גם את אומדן הנזק
23 המשוער שנגרם ליוצר ולהתחשב בטיב ההפרה ומהותה (ע"א 592/88 שגיא נ' עיזבון המנוח
24 אברהם ניניו ז"ל, פ"ד מו(2) 254). היינו, בקביעת גובה הפיצוי הסטטוטורי ישקול בית המשפט,
25 בין היתר, את עוצמת ההפרה, מספרן ומשכן של ההפרות, סוג היצירה, אשמו של המפר, אופיו
26 וגודלו של העסק המפר ועוד.

27 55. מצאתי לקבל את טענת הנתבעים, כי התובע לא הוכיח שנגרם לו נזק בפועל. התובע העיד, כי
28 לא צירף ראיות להוכחת נזקיו (עמוד 8 לפרוטוקול, שורה 30) טענתו כי חברת ג'נרלטק הפסיקה
29 את ההתקשרות עמו בגלל ההפרה נסתרה משלל סיבות (ראו עמוד 9 לפרוטוקול, שורה 30 עד
30 עמוד 10, שורה 2) והתובע אף לא הוכיח כי הסכומים ששולמו לו על ידי ג'נרלטק היו בתמורה
31 ליצירה זו. גם הטענה שאתר האינטרנט של ג'נרלטק נפגע מההעתקה לא הוכחה (עמוד 9
32 לפרוטוקול, שורה 5). העובדה שהתובע גילה על ההפרה לאחר שנים רבות מלמדת אף היא על

בית משפט השלום בבתי ים

תאד"מ 16948-11-20 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 כך שלא נגרם לו נזק (שאם לא כן היה מגלה זאת מיד). נתתי לבי לכך שהתובע אף הפריז
2 בטענותיו לעניין העמל והמקוריות שביצירתו ולכך שנמצאו מפרטים טכניים אחרים הדומים
3 למפרט שהוא ערך. כן מצאתי לתת את הדעת על כך שמיד עם פנייתו של התובע לנתבעים, אלו
4 הסירו את הפרסום. עדותם של הנתבעים כי המוצר מושא הפרסום נמכר תקופה קצרה (והפסיק
5 להיות מסופק הרבה קודם להגשת התביעה) וכי לא נמכרו מוצרים רבים מדגם זה לא נסתרה
6 אף היא, וממילא לא הוכח כי התובעת התעשרה מהשימוש ביצירה. לעניין זה אני סבור, כי אכן
7 היה בידי הנתבעים לתרגם בעצמם את המפרט הטכני של היצרן, ללא השקעת משאבים ניכרים,
8 וכי הם העתיקו את היצירה אך מתוך נוחות וחוסר מודעות לכך שיש להקפיד על זכויות יוצרים
9 (ביצירות מעין אלו). התובע לא הוכיח כי הנתבעים בחרו לעשות שימוש ביצירה כי סברו
10 שדווקא היא תקדם את אתר האינטרנט שלה או כי בשל השימוש ביצירה דווקא אתר
11 האינטרנט שלה דורג במקומות הראשונים במנועי החיפוש. התובע אף לא הוכיח כי השקיע
12 ביצירה משאבים ניכרים. מאידך – לא התעלמתי מכך שעסקינן בנתבעת שעשתה שימוש עסקי
13 ביצירה ואשר טענתה בדבר מקור היצירה נדחתה. כן נתתי דעתי לכך שגם זכותו המוסרית של
14 התובע ביצירה הופרה.

15 56. נוכח מכלול השיקולים הללו, ובהתחשב בתכליתו של הפיצוי הסטטוטורי ללא הוכחת נזק
16 כאמצעי הרתעה בפני הפרות כמו גם לפיצוי התובעת במקרה הקונקרטי, מצאתי לנכון לחייב
17 הנתבעים לפצות את התובע בסך של 6,000 ש"ח.

18 57. אשר לאחריות הנתבעים 2 ו- 3 : אלו מנהליה ובעלי מניותיה של הנתבעת. הם שיכולים לקבוע
19 מה יפורסם באתר האינטרנט של הנתבעת ומה יוסר ממנו. הם האחראים על פרסום המפרט
20 בנתבעת והם אלו שהיו צריכים לבדוק האם הפרסום מהווה הפרה של זכות היוצרים של
21 התובע. לפיכך, העוולה נעשתה גם על ידם, ויש מקום לחייבם באופן אישי בתשלום סכום
22 הפיצוי (ע"א 9678/05 חב' בתימו בע"מ נ' ARRABON HK LTD. (2008)). דברים אלו נכונים
23 במיוחד ביחס לנתבע 2, אשר היה מי שפרסם את המפרט באתר האינטרנט של הנתבעת.

24 58. אומנם, היה על התובע לפרט בכתב התביעה את טענותיו נגד הנתבעים 2 ו-3 ביתר פירוט, אולם
25 אין בכך כדי לשלול את אחריותם, הגם שמצאתי לתת דעתי גם לעניין זה בבואי לפסוק את
26 הוצאות ההליך.

סוף דבר

29 59. לאור קביעותיי לעיל כי הנתבעים הפרו את זכות היוצרים של התובע, אני מחייב את הנתבעים,
30 יחד ולחוד, לשלם לתובע סך של 6,000 ש"ח.

31 60. בנוסף אני מחייב את הנתבעים, יחד ולחוד, לשלם לתובע הוצאות משפט בסך של 1,250 ש"ח
32 ושכ"ט עו"ד בסך של 2,000 ש"ח. בבואי לפסוק הוצאות ההליך נתתי דעתי להחלטותיי

בית משפט השלום בבית ים

תאד"מ 16948-11-20 שורץ נ' טרייד מארק אודיו בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 הקודמות לעניין פסיקת הוצאות בהליך זה, לתוצאות ההליך ביחס לסכום התביעה ולכשלים
- 2 בהתנהלות התובע, הן בפירוט טענותיו והן בכך שלא צירף מסמכים שהיה בהם לפשט ולייעל
- 3 את הדיון.
- 4 61. הסכומים האמורים ישולמו בתוך 30 ימים, שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין.
- 5
- 6 ניתן היום, כ"ו טבת תשפ"ב, 30 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.
- 7

אודי הקר, שופט

8
9

